

රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය

2016/2017 ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) උපාධි 4000 ස්ථලය
පළමු සමාසික පරීක්ෂණය - 2017 ඔක්තෝබර් / නොවැම්බර්

ECN 41663 - මූල්‍ය ආර්ථික විද්‍යාව

ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට අවසර ඇත.

කාලය : පැය 03

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් :

- ‘අ’ කොටසෙහි සියලුම ප්‍රශ්නවලට ප්‍රශ්න පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
- ‘ආ’ කොටසින් ඕනෑම ප්‍රශ්න දෙකකට (02) පිළිතුරු සපයන්න. ඒ සඳහා අමතර කඩදාසි සපයනු ලැබේ.

‘අ’ කොටස

මෙම කොටසෙහි සියලුම ප්‍රශ්නවලට ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.

1. (i) ව්‍යාපාර කොටසක මිල රු. 24 ක් වූ චෝල්මාර්ට් සමාගමේ කොටස් 1000 ක් මිල දී ගැනීමට ඔබට අවශ්‍ය වූවා යැයි සිතන්න. ආන්තික මිල දී ගැනීම යටතේ (Margin Purchases) ගිණුමක තැන්පත් කිරීමට ඔබ සතුව රු. 18,000 ක් ඇත. මෙම ගනුදෙනුව සිදු වූ ක්ෂණයකින් වන ඔබගේ ගිණුම් ශේෂ පත්‍රය සටහන් තබන්න.

වත්කම් (රු.)	වගකීම් සහ කොටස් ගිණුම (රු.)
_____	_____
=====	=====

- (ii) ඉහත ගිණුම් ප්‍රකාර ව ඔබගේ ආන්තිකය (Margin) ගණනය කරන්න.

- (iii) ප්‍රාරම්භක ආන්තිකය (Initial Margin) 50% ක් සහ 30% ක නඩත්තු ආන්තිකයක් (Maintenance Margin) නියම වී ඇති බ්‍රෝකර් ගිණුමක් ඔබ සතුව ඇතැයි සිතන්න. කොටසක මිල රු. 50 ක් වූ කොටස් මිල දී ගැනීමට ඔබ සතුව ඇත්තේ රු. 20,000 ක් පමණක් නම්, ගනුදෙනුව සිදු වූ පසුව වන ගිණුම් ශේෂ පත්‍රය පහත ගිණුමේ සටහන් තබන්න.

වත්කම් (රු.)	වගකීම් සහ කොටස් ගිණුම (රු.)
_____	_____
=====	=====

- (iv) ඉහත ප්‍රශ්න අංක (iii) යටතේ ඔබට මිල දී ගත හැකි කොටස් ගණන කොපමණ ද?

- (v) පළමු මාසය තුළ දී ම ඉහත ප්‍රශ්න අංක (iii) හි සඳහන් කොටසක මිල රු. 35 දක්වා පහත වැටුණේ නම්, ගිණුම් ශේෂපත්‍රය පෙන්වන ආකාරය පහත ගිණුමේ සටහන් තබන්න.

වත්කම් (රු.)	වගකීම් සහ කොටස් ගිණුම (රු.)
_____	_____
=====	=====

- (vi) කොටසක මිල රු. 35 දක්වා පහත වැටීම මත ඔබ ආන්තික කැඳවීමකට (Margin Call) යටත්වේද යන්න ගණනය කොට තීරණය කරන්න.

02. (i) මුහුණත වටිනාකම රු. 1000 ක් වූ වර්ෂ 05 ක දී කල් පිරෙන සහ 16% ක කුපන් අනුපාතිකයක් සහිත වයිට්‍රොක් (White Rock) සමාගමේ පිළිණපතක් වෙළෙඳාපොලෙහි රු. 925 කට අලෙවි වේ. මෙම පිළිනපතෙහි ප්‍රචර්තන ඵලදාව (Current Yield) ගණනය කරන්න.

(ii) P & D සමාගමේ පිළිනපතක මුහුණත වටිනාකම රු. 1000 ක් ද, කුපන් අනුපාතිකය 9% ක් ද විය. වර්ෂයේ සෑම අප්‍රේල් 15 දින සහ ඔක්තෝබර් 15 දින පොළිය ගෙවයි. මෙම පිළිනපත 2028 අප්‍රේල් 15 දින පරිණතියට පත්වන අතර 2017 ඔක්තෝබර් 16 දින රු. 890 කට අලෙවි වෙමින් පැවතුණි. ඔබගේ අපේක්ෂිත ඵලදා අනුපාතිකය 10% ක් ලෙස ගණනය වූයේ නම්, ඔබ මෙම පිළිනපත මිල දී ගන්නේ ද? හේතු ගණනය කොට පෙන්වන්න.

(iii) කුපන් අනුපාතිකය 5% ක් වූ මුහුණත වටිනාකම රු. 1000 ක් වූ වසර 10 ක දී පරිණත වන පිළිනපතක් ඔබ රු. 450 කට මිල දී ගත්තේ යැයි සිතන්න. මෙම පිළිනපතෙහි පරිණතියට ඵලදාව (YTM) ගණනය කරන්න.

(iv) මුහුණත වටිනාකම රු. 1000 ක් වූ වර්ෂ 06 ක දී පරිණත වන මූලාංක කුපන් පිළිනපතක් (A Zero Coupon Bond) ඔබට වෙළෙඳපොළෙන් ලබාගත හැකි ය. එහි අවදානම් තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගත් විට ඔබ වාර්ෂික ව (සංයුක්ත ව) 11% ක ඵලදා අනුපාතිකයක් අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, එම පිළිනපත සඳහා ගෙවන මුදල ගණනය කරන්න.

03. (i) සාමාන්‍ය වටිනාකම රු. 100 ක් වූ සාමාන්‍ය කොටසක ලාභාංශය 1.42 ක් ද, කොටස් වර්ධනය 10.5% ක් ද ලෙස ඇස්තමේන්තු විය. ආයෝජකයා කොටසකින් 13% ක ඵලදා අනුපාතිකයක් අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, ගෝඩන් ලාභාංශ ඇගයීමේ ආදර්ශය (Gordon Dividend Valuation Model) භාවිත කරමින් කොටසක මිල ගණනය කරන්න.

(ii) සාමාන්‍ය වටිනාකම රු. 100 ක් වූ වර්ණීය කොටසක ලාභාංශ අනුපාතිකය 8% ක් සහ අපේක්ෂිත ඵලදා අනුපාතිකය 10% ක් වූයේ නම් එම කොටසක මිල ගණනය කරන්න.

‘ආ’ කොටස

මෙම කොටසින් ඕනෑම ප්‍රශ්න දෙකකට (02) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

04. (i) මූල්‍ය, මූල්‍ය අතරමැදියන් සහ මූල්‍ය අතරමැදිකරණය යන සංකල්ප නිර්වචනය කරන්න.
(ලකුණු 05)

(ii) රටක ආර්ථික සංවර්ධනයේ දී එරට මූල්‍ය අතරමැදියන්ගේ කාර්යභාරය සාකච්ඡා කරන්න.
(ලකුණු 10)

05. (i) පිළිනපතක ප්‍රවර්තන කාලය (Duration of a Bond) යන්නෙන් ඔබට අදහස් වන්නේ කුමක් ද?
(ලකුණු 03)

(ii) XYZ සමාගමේ පිළිනපතක් හා සම්බන්ධ තොරතුරු පෙළක් පහත පරිදි දක්වා ඇත.

මුහුණත වටිනාකම = \$ 1000

පරිණත කාලය = වර්ෂ 03

කුපන් අනුපාතිකය = 10%

පොළී ගෙවීම = අර්ධ වාර්ෂික ව

පිළිනපතෙහි වෙළෙඳපොළ මිල = \$ 1000

ඉහත තොරතුරු උපයෝගී කරගෙන XYZ සමාගමේ පිළිනපතක මැකෝලේ ප්‍රවර්තන කාලය (Macaulay Duration) ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 10)

(iii) කුමන හෝ හේතුවක් මත වෙළෙඳපොළ ඵලදා අනුපාතය 0.20% කින් ඉහළ ගියේ නම්, XYZ පිළිනපතෙහි මිල වෙනස ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 02)

06. “වෙළෙඳපොළ පොළී අනුපාතිකය සහ පිළිනපතක මිල අතර ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධයක් පවතී” ය යන සිද්ධාන්තය මූල්‍ය ආර්ථික විද්‍යාවට අදාළ උදාහරණයක් මගින් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 15)

07. මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්නයන් (Financial Derivatives) යන්න නිර්වචනය කොට ඔබ දන්නා ඕනෑම මූල්‍ය ව්‍යුත්පන්නයන් දෙකක් පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.

(ලකුණු 15)

@@@@@@@@@